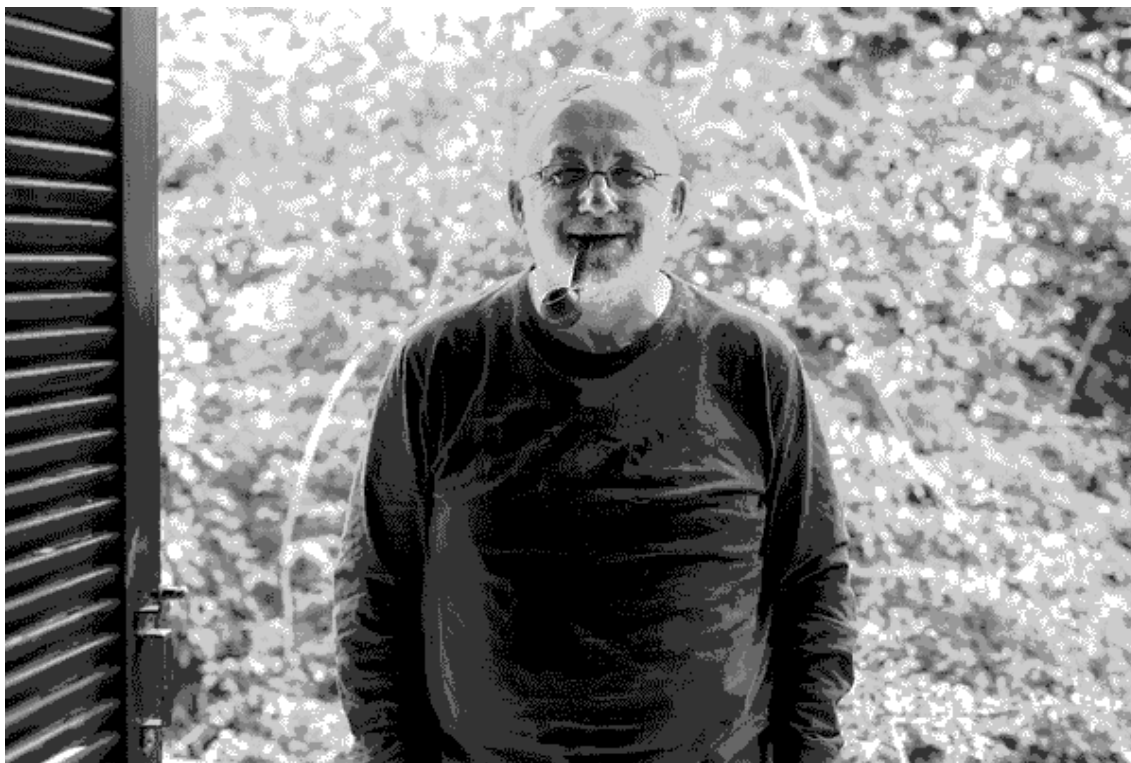

Thanos Mikrútsikos: un nou llibre sobre l'obra multidimensional del gran compositor

Setze textos de sengles autors componen una edició notable

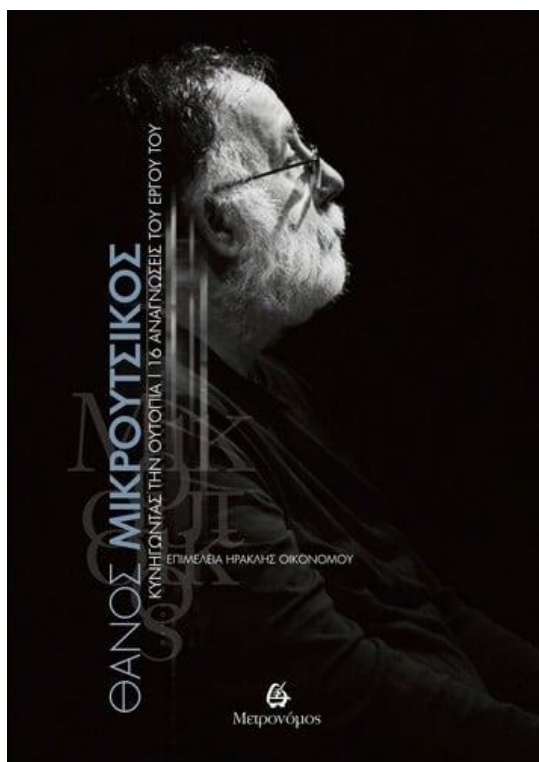
Fondas Trussas
Traducció: Pau Sabaté

L'article «Θάνος Μικρούτσικος: Ένα νέο βιβλίο για το πολυδιάστατο έργο του σημαντικού τραγουδοποιού. Δεκαέξι κείμενα ισάριθμών μουσικογράφων συνθέτουν μια αξιόλογη έκδοση» va ser publicat a la revista digital lifo.gr el 19 de març de 2023 (<https://www.lifo.gr/culture/vivlio/thanos-mikroytsikos-ena-neo-biblio-gia-polydiastato-ergo-toy-simantikoy>)

Un llibre realment remarcable dedicat al compositor Thanos Mikrútsikos,
tot just publicat per edicions Metronomos. Imatge: Paris Tavitian/LIFO

Fa poc que circula per les llibreries un llibre realment remarcable dedicat al compositor Thanos Mikrútsikos (1947-2019), publicat per les edicions Metronomos. Es titula *Θάνος Μικρούτσικος: Κυνηγώντας την ουτοπία - 16 αναγνώσεις του έργου του* [Thanos Mikrútsikos - *Perseguint la utopia - 16 lectures de la seva obra*] (2023).

Ηρακλής Οικονόμου (επιμ.), Θάνος Μικρούτσικος: *Κυνηγώντας την ουτοπία - 16 αναγνώσεις του έργου του*. Αθήνα: Μετρονόμος, 2023. 296 σελ.

Iraklís Ikonomu (ed.), *Thanos Mikrútsikos: perseguint la utopia - 16 lectures de la seva obra*. Atenes: Metronomos, 2023. 296 pàgs.

Les setze lectures es refereixen a setze textos diferents, redactats per setze autors, i el curador general de l'obra és **Iraklís Ikonomu**.

Aquests setze textos estan repartits en tres seccions. La primera s'anomena «Societat» (quatre textos); el segon, «Poesia» (sis textos) i el tercer «Música» (sis textos). El llibre també conté un pròleg, escrit per **Maria Papagianni** (la dona de Thanos Mikrútsikos), així com una introducció a càrrec del curador de l'obra, Iraklís Ikonomu.

Thanos Mikrútsikos: perseguint la utopia - 16 lectures de la seva obra és un llibre seriós i ben fonamentat que presenta un gran interès tant per a l'estudiós de la música grega com per al simple melòman –per al fan de la cançó i la música grega i, naturalment, per a l'amic de l'obra de l'enyorat compositor.

El llibre comença amb el text de **Iannis Miliós** «El major compositor grec dels darrers cinquanta anys». El títol és contundent, però gens desenraonat. I. Miliós és un vell conegut de Thanos Mikrútsikos, com a mínim des de començament de la dècada dels 80 (havien firmat junts, per exemple, un llibre interessant publicat el 1984 a la Societat de Música Moderna que es titulava «Al servei de la nació / Qüestions d'ideologia i estètica a la música grega»). En aquest text, l'autor descriu diversos aspectes de la carrera compositiva de Mikrútsikos, sempre guiant-se pel principi que «l'obra musical de Mikrútsikos no consisteix només en un punt d'inflexió i l'inici d'una nova tradició, sinó que també constitueix una intervenció de caire polític en l'espai de la música grega d'autor».

A continuació ve el text del Secretari General del Partit Comunista de Grècia (KKE) **Dimitris Kutsumbas** «Sobre Thanos Mikrútsikos». Aquest text va ser escrit arran d'un concert del compositor el 2018 i té, certament, moltes referències socials. D. Kutsumbas és conegut, a hores d'ara, per la seva afició a la cançó «d'autor» i en aquest text demostra, una vegada més, que «domina» el tema. De tota manera, si hem de ser sincers, tindria molt més interès que el Secretari General aprofités l'ocasió per tractar de la relació de Thanos Mikrútsikos amb el KKE. Com va entrar en contacte amb el partit a finals de la dècada dels 70 el compositor de Patra (que políticament provenia del Moviment Comunista Revolucionari de Grècia, EKKE, un partit maoista), en quines circumstàncies en va ser esborrat a principis de 1984 i com s'hi va tornar a incorporar els últims anys.

El text següent és obra de **Manolis Dafermos** i es titula «Thanos Mikrútsikos i l'estètica de la resistència». Ofereix una lectura força interessant amb moltes referències estètiques i socials (a textos d'Althusser, Vaziulin i altres) i ple de reflexions i observacions personals de l'autor. M. Dafermos pensa sobre l'obra de Th. M., l'analitza i, sens dubte, la situa al seu entorn sociopolític. Moltes observacions que fa, per cert, no poden ser més encertades, com quan escriu que Th. M. «va crear la seva gran obra no només sobre la base de la tradició estètica brechtiana, sinó també de l'estètica de Stanislavski, la qual fa èmfasi en la vivència i la memòria sentimental», frase que descriu a la perfecció els dos pols entre els quals es va moure el compositor.

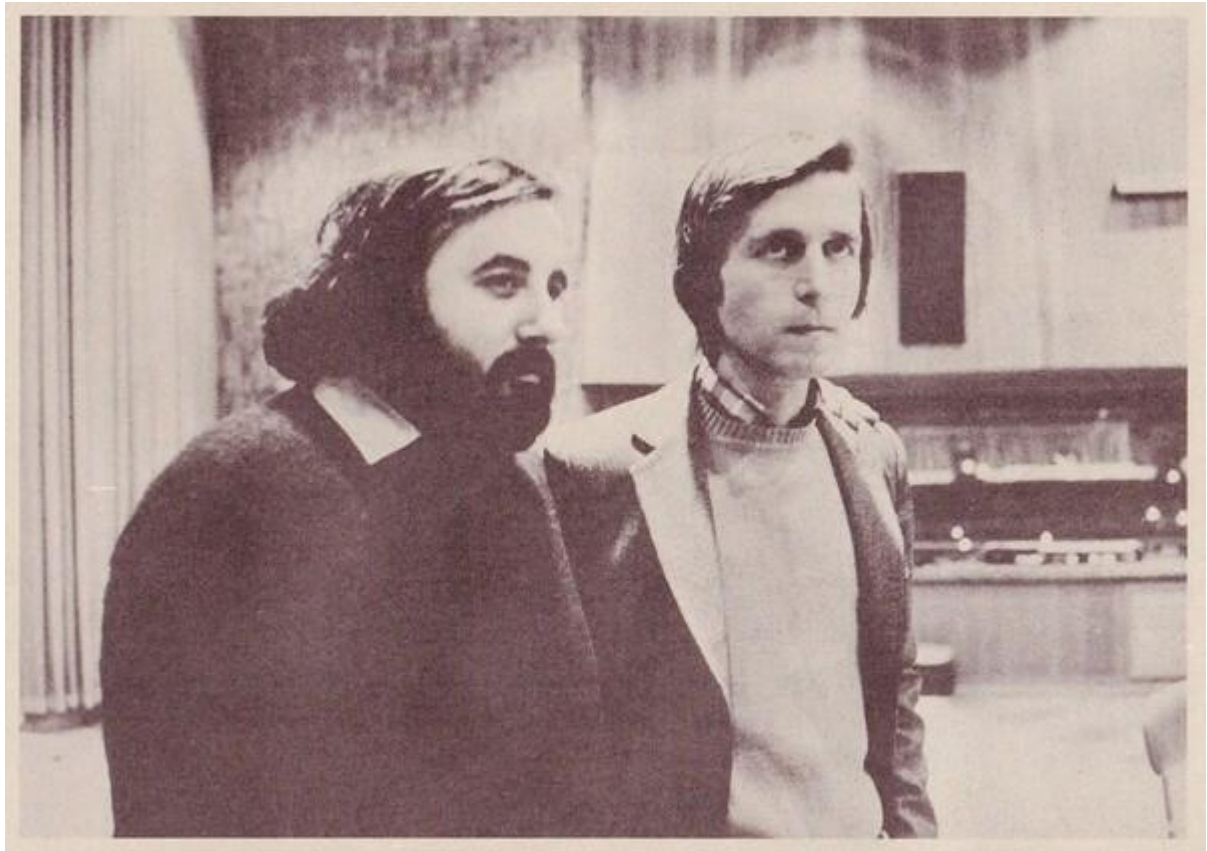
La secció «Societat» es clou amb el text d'**Andreas Maratos** «Tot cantant el futur que no hem sigut encara», que examina gran part de la discografia del compositor posant el focus als àlbums més polítics («Embargament», «Cançons Polítiques», etc.).

El primer text de la segona secció («Poesia») es titula «Poesia i música» i el firma **Titika Dimitrúlia**. Ve a ser una introducció als textos que segueixen.

I què segueix? Doncs el text de **Makis Gartzópulos** «El Mikrútsikos francòfon». Es tracta d'un dels textos més interessants del llibre. S'hi examinen les peripècies musicals de Th. M. amb relació als poetes en llengua francesa, relació que comença molt enrere, el 1971, quan Th. M. musica poesia de Stendhal. El text acaba analitzant com s'aproximava el compositor a la poesia d'Arthur Rimbaud (passant abans per Paul Willems, Paul Claudel, François Villon i altres).

El text de **Mikhalis Gelasakis** porta un títol molt clar... «El Nikos Kavadias de Thanos Mikrútsikos». Parla, doncs, de la sèrie televisiva «Rumb 090», del disc «La Creu del Sud», de les «Línies dels Horitzons» etc.

Al text de **Thanassis Khuliaràs** «Les musicacions de Thanos Mikrútsikos com una quarta dimensió al cos de les musicacions de la poesia de Iannis Ritsos» s'examina la relació entre Thanos Mikrútsikos i Iannis Ritsos, que és de les més profundes i substancials (entre el compositor i aquesta obra poètica). Naturalment, aquí sobresurten la «Cantata per Makrónissos», «La sonata del clar de lluna» i l'òpera «El retorn d'Hèlena».

Thanos Mikrútsikos amb Alkis Alkeos.

El cinquè text de la secció «Poesia» és obra de **Maria Georgiadu** i es titula «“Suspectes, insospitats i sospitosos”: Alkis Alkeos i Thanos Mikrútsikos». El tema de l'escrit és evident. I enorme, pel que fa a les cançons de Th. M., que es van recolzar no poques vegades en les lletres d'Alkis Alkeos.

La secció es clou amb el text de **Spiros Aravanís** «Manos Elevtheriu, Kostas Tripolitis, Odisseas Ioannu: tres generacions de versificadors a l'obra de Thanos Mikrútsikos». Aquí el contingut també és evident.

La darrera part del llibre s'anomena «Música», com hem dit més amunt, i conté els sis textos que detallem a continuació.

Per començar, «Imatges i dimensions d'un univers musical», de **Iorgos Kharonitis**. Es tracta, potser, del text més personal del llibre, que conté records, així com reflexions, bàsicament sobre les influències del jazz i la música d'avantguarda a l'obra de Th. M.

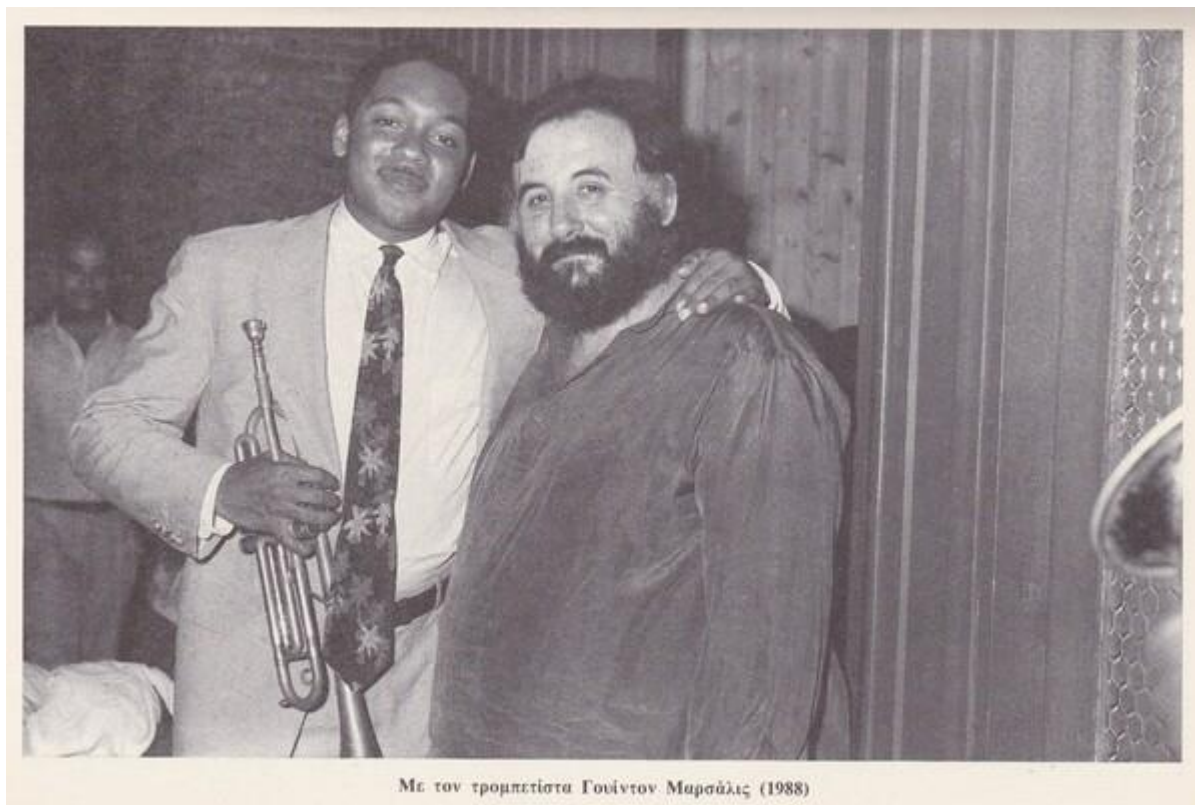

Els participants a l'àlbum «Embargament» [CBS, 1982], d'esquerra a dreta:
Kostas Karalis, Alkis Alkeos, Maria Dimitriadi, Thanos Mikrútsikos, Vlassis Bonatsos.

A continuació ve l'escrit «El Thanos Mikrútsikos clàssic», de **Panagiotis And. Andriópulos** –un text que se centra en l'obra clàssica del creador de Patra–, i tot seguit el capítol «A la recerca de l'alliberament musical», de **Iorgos V. Monemvassitis**, que analitza l'obra més avantguardista del compositor.

«Thanos Mikrútsikos i la poètica de la llibertat» d'**Alexandra Mikrútsiku** (filla del compositor), és un text de caire musicològic que efectua un tall longitudinal a l'obra «seriosa» del creador de Patra.

El text següent i penúltim del llibre és nostre i es titula «L'aportació de Thanos Mikrútsikos a la difusió del jazz a Grècia». S'hi examina la figura de Th. M. no només com a compositor de música jazz, sinó també com a promotor d'aquesta música a través del Festival Internacional de Patra, etc. Una versió primerenca del text havia aparegut el 6 de gener de 2020 en www.lifo.gr/culture/music/thanos-mikroytsikos-i-symboli-toy-stin-proothisi-tis-tzaz-stin-ellada.

Thanos Mikrútsikos amb el famós trompetista de jazz Wynton Marsalis (1988).

El llibre es clou amb el text del curador de l'edició, **Iraklís Ikonomu**, que porta per títol «Mikrútsikos i el teatre». Aquest també és dels més interessants del llibre i, al mateix temps, el més extens, si hi comptem l'apèndix que conté les obres de teatre per a les quals havia compost música Mikrútsikos, començant per la temporada 1972-73 («Alícia al país de les meravelles, Baudelaire i el Comodí») i arribant fins al 2019 («Fins a la fi del món»).

Perseguint la utopia / 16 lectures de la seva obra és un llibre seriós i ben fonamentat que presenta un gran interès tant per a l'estudiós de la música grega com per al simple melòman –per al fan de la cançó i la música grega i, naturalment, per a l'amic de l'obra de l'enyorat compositor.

Vegeu també:

«Els anys desconeguts de Thanos Mikrútsikos a Brussel·les» (11 de juny del 2020):

<https://www.lifo.gr/culture/music/ta-agnosta-hronia-toy-thanoy-mikroytsikoy-stis-bryxelles>

i la llarga entrevista «Des que naixem fins que morim passen 4160 caps de setmana» (28 de desembre del 2020):

<https://www.lifo.gr/culture/music/thanos-mikroytsikos-apo-tin-ora-poy-genniomaste-mehri-tin-ora-poy-pethainoy-me-pernane>